

Setpro AS avd. vaskeri
Malmveien 4
4735 Evje

Deres ref.	Vår ref. (bes oppgitt ved svar) Sak nr. 2015/4020 / FMAACMO	Dato 09.10.2015
------------	--	--------------------

Tilsynsrapport – Vaskeriet ved Setpro – Renseri og vaskeri landsomfattende tilsynsaksjon 2015

Inspeksjonsrapport nr.: 2015.031.I.FMAA

Hensikten med tilsynet

Fylkesmannen i Aust-Agder kontrollerte Setpro sitt vaskeri den 23.9.2015. Hensikten med tilsynet var å kontrollere om bedriften overholder miljøregelverket som gjelder for kjemikaliebruk/kjemikaliehåndtering, håndtering av farlig avfall og at gode rutiner knyttet til dette er implementert i den skriftlige internkontrollen. Tilsynet er en del av en landsomfattende kontrollaksjon av vaskerier og renserier gjennomført av Fylkesmannen i samarbeid med Miljødirektoratet.

Kontaktpersoner ved kontrollen

Fra virksomheten: Thorild Sangesland
Geir Egil Dyrland

Fra Fylkesmannen: Ildikó Nordensvan
Cecilie Moen

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten beskriver resultater fra inspeksjonen. Rapporten har status som foreløpig. Dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil i rapporten innen to uker etter at rapporten er mottatt, er rapporten å anse som endelig.

Fylkesmannen avdekket tre avvik under inspeksjonen:

1. Virksomheten mangler internkontroll.
2. Virksomheten har ikke vurdert substitusjon.
3. Virksomheten har mangler ved sin håndtering av farlig avfall og leveringsplikt.

Vi ber virksomheten om en skriftlig bekreftelse innen **15. november 2015** på hvordan avvikene er rettet. Rapporten som følger beskriver nærmere både avvikene samt oppfølgingen etter inspeksjonen.

Vi takker for god mottagelse og samarbeid på kontrolldagen.

Med hilsen

Ildikó Nordensvan
seniorrådgiver

Cecilie Moen
rådgiver

Brevet er elektronisk godkjent og sendes uten underskrift.
Saksbehandler: Cecilie Moen, telefon: 37017832832

Kopi til:
Evje og Hornnes kommune, Evjemoen, 4735 Evje

1 Informasjon om virksomheten

Ansvarlig enhet: Setpro AS	
Organisasjonsnr (underenhet): 972205605	Eies av: 957876374
Telefon: 37929400	E-mail: sangesland@setpro.no
Bransjenr. (NACE-kode): 88.994 – Varig tilrettelagt arbeid	

Kontrollert anlegg

Navn: Setpro avd. Vaskeriet	Anleggsnr: 0937.0037.01
Besøksadresse: Malmveien 4, 33, 4735 Evje	
Kommune: Evje og Hornnes kommune	Anleggsaktivitet:

2 Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Tilsynet var varslet per telefon noen dager i forveien. Formål med aksjonen er å undersøke hvordan bransjen har utviklet seg med hensyn på overholdelse av sentrale miljøkrav i løpet av de siste årene.

Hovedtema for kontrollen var:

- Internkontrollsystem m/skriftlige rutiner
- Kjemikalier og substitusjonsplikten
- Håndtering av farlig avfall
- Utslippskontroll

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

3 Definisjoner

Avvik: manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

4 Avvik

Det ble under Fylkesmannens kontroll ved Setpro sitt vaskeri funnet følgende avvik:

Avvik 1: Virksomheten mangler internkontroll.

Avvik fra: Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) §§ 4 og 5.

Grunnlag for avviket:

Virksomheten har noen rutiner for drift av maskiner, men har ikke skriftlig vurdert risiko for ytre miljø. Virksomheten kunne under tilsynet ikke fremvise dokumentasjon på internkontroll og det foreligger ikke rutiner for:

- håndtering av farlig avfall
- oppdatering av kjemikaliedokumentasjon
- håndtering og lagring av kjemikalier

Kommentar til regelverket:

Internkontroll skal sikre at virksomheten kjenner til det regelverk som gjelder for bransjen, og at de har nødvendige rutiner som sikrer at krav stilt i regelverket overholdes. I dette ligger det at Setpro må samle sine skriftlige arbeidsrutiner, instruksjoner o.l., slik at de kan tas i bruk og inngå i internkontrollen.

Virksomheten skal etablere rutiner for håndtering av kjemikalier. Instruksjoner bør eksempelvis beskrive hvordan kjemikalier lagres og håndteres, samt hvor kjemikalierester/emballasje skal kastes (se også avvik 3). Rutinen skal i tillegg omfatte oppdatering av stoffkartotek, dvs. regelmessig gjennomgang av sikkerhetsdatablader. Leverandør er pliktig til å kunne levere oppdaterte sikkerhetsdatablader.

Virksomheten skal ha skriftlig instruksjoner for identifisering, lagring, merking, deklarerings og lagring av farlig avfall. Se også avvik 3.

Setpro sitt vaskeri har ikke kartlagt virksomheten sine risikoområder med hensyn på aktiviteter og uønskede hendelser. Risikovurdering er også et krav i henhold til interkontrollen og en slik vurdering må omfatte en handlingsplan med forebyggende tiltak for å unngå risiko for miljøet. Det er naturlig at Setpro i sin risikokartlegging vurderer behovet for et oppsamlingskar der hvor virksomhetens kjemikalier oppbevares. Se også kommentar under «Annet» i pkt. 5.

Forventninger til tilbakemelding om retting av avviket:

Avviket blir rettet dersom virksomheten sender skriftlige rutiner for:

- håndtering av kjemikalier
- lagring av kjemikalier
- oppdatering av kjemikaliedokumentasjon (dvs. sikkerhetsdatablader og stoffkartotek)
- håndtering av farlig avfall (ref. avvik 3)
- risikovurdering med planer og tiltak

Avvik 2: Virksomheten har ikke vurdert substitusjon.

Avvik fra: Lov om kontroll med produkter og tjenester (produktkontrollloven) § 3a
Substitusjonsplikt.

Grunnlag for avviket:

Setpro sitt vaskeri har ikke vurdert substitusjon for kjemikaliene de benytter.

Kommentar til regelverket:

Alle virksomheter, som bruker kjemikalier som kan medføre skade for helse og miljø, har plikt til å vurdere om de kan erstatte produktet med et som er mindre farlig, hvis det ikke medfører urimelig kostnad eller ulempe. Dette skal dokumenteres skriftlig.

Substitusjon trinn for trinn finner dere her: <http://www.miljodirektoratet.no/no/Tjenester-og-verktoy/Veileder/Substitusjonsplikten/Substitusjon-trinn-for-trinn/>

Svanemerking har tidligere vært et tema i bedriften. En overgang til svanemerkede produkter vil tilfredsstille kravet til substitusjon og vi anbefaler Setpro å vurdere bruken av svanemerkede produkter i sin virksomhet.

Forventninger til tilbakemelding om retting av avviket:

Avviket blir rettet dersom virksomheten sender skriftlige rutiner for gjennomgang av kjemikalier og substitusjonsvurdering. Rutinen bør inneholde en enkel liste over hvilke produkter som er vurdert, når det er vurdert og om en erstatning er mulig.

Avvik 3: Virksomheten har mangler ved sin håndtering av farlig avfall og leveringsplikt

Avvik fra: Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) kap. 11

Grunnlag for avviket:

Setpro sitt vaskeri samler i dag farlig avfall og leverer det til avfallsstasjon på Syrtveit. Enkel tom emballasje har forkommet gitt bort. Ved tilsynet kom det frem at virksomheten ikke har rutine for avfallshåndtering. De kan ikke fremvise kvittering for levert avfall eller deklarasjon for levering av farlig avfall. Det er heller ikke registrert innlevering av farlig avfall i NORBAS (myndighetenes database for farlig avfall) for Setpro.

Kommentar til regelverket:

Setpro sitt vaskeri må identifisere hva slags farlig avfall, som oppstår ved virksomheten og levere farlig avfall til godkjent mottak minst en gang per år hvis det overstiger 1 kg, jf. avfallsforskriften § 11-8. Kjemikalierester, slam fra vaskeprosess, lysstoffrør, tomme beholdere (der innholdet er vurdert som farlig avfall i henhold til sikkerhetsdatablad) er eksempler på farlig avfall. Virksomheten finner utfyllende informasjon om kjemikalieavfall og håndtering av avfall under del 13 i sikkerhetsdatablader.

Farlig avfall må sorteres ut og plasseres i egne beholdere, jf. avfallsforskriften § 11-5. Beholderne for farlig avfall skal være tydelig merket (navn, EAL-kode og avfallsstoffnummer) slik at ansatte ved virksomheten unngår sammenblanding av ulike fraksjoner av farlig avfall.

Farlig avfall skal deklarerer og deklarasjonsskjema for de ulike avfallsfraksjoner skal oppbevares for å dokumentere lovpålagt levering, jf. avfallsforskriften § 11-12.

Rutiner for avfallshåndteringen må være beskrevet skriftlig i virksomhetens internkontroll, jf. internkontrollforskriften § 5. Se avvik 1.

Forventninger til tilbakemelding om retting av avviket:

Vi forventer at virksomheten følger regler for farlig avfall i henhold til avfallsforskriften kap. 11 i fremtiden.

5 Annet

Utslippskontroll

Setpro sitt spillvann går til kommunalt nett og det foreligger ingen påslippsavtale med Evje og Hornnes kommune. Virksomheten kan ikke si noe om hvor store mengder avløpsvann som slippes ut, men bedriften har med 5 industrimaskiner kapasitet til å vaske 150 kg tøy. Setpro måler som medlem av Norske Vaskeriers kvalitetstilsyn (KNV) kvaliteten på utslippsvannet.

Vi gjør Evje og Hornnes kommune oppmerksom på at store utslipp fra vaskeri kan føre til at renseanlegget får vanskeligheter med å overholde sine rensekraav. Kommunen kan gjennom en påslippsavtale stille krav om utslipp fra vaskeri i henhold til forurensningsforskriften 15A. Evje og Hornnes kommune er derav kopimottaker. Vannmengden kommunens renseanlegg mottar fra Setpro sitt vaskeri antas per i dag å være en liten del av totalt mengde mottatt.

Oppsamlingsarrangement

Setpro oppbevarer sine kjemikalier sammen med en del annet i et lagerrom. Med henvisning til avvik 1 og risikovurdering bør virksomheten evaluere behovet for et oppsamlingskar. Vi gjør oppmerksom på at dersom kjemikaliebeholderne er større en 2 m³ gjelder forurensningsforskriften. I henhold til forurensningsforskriften kap. 18 skal tanker som ved normal temperatur og trykk har en kapasitet på over 2 m³ blant annet sikres med nødvendige barrierer mot hendelser som kan medføre forurensning. Fylkesmannen antar de dunker observert under tilsynet er under 2 m³, men ber Setpro inkludere faren for søl og lekkasje i sin risikovurdering.

6 Oppfølging etter kontrollen

Setpro sitt vaskeri plikter snarest å rette opp de avvikene som er beskrevet i denne rapporten. For at Fylkesmannen skal kunne avslutte saken, må bedriften innen 15. november 2015 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvikene er rettet.

Tilbakemelding sendes til Fylkesmannen i Aust-Agder, miljøvern avdelingen, postboks 788 Stoa, 4809 Arendal eller på e-post til fmaapost@fylkesmannen.no.

7 Vedtak om kontrollgebyr

Fylkesmannen er pålagt å kreve gebyr for gjennomførte inspeksjoner i virksomheter etter forurensningsloven, jf. forurensningsforskriftens kap. 39 "Gebyr til statskassen for arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven". Fylkesmannen varslet i e-post av 15. september at Setpro vil få et gebyr for tilsynet. Dette innebærer at virksomheten skal betale kr 4 600,-, i gebyr for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften § 39-7.

Miljødirektoratet vil oversende faktura med innbetalingsblankett.

Dette vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet, jf. forvaltningsloven § 28. Klagefristen er tre uker. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet, og sendes via Fylkesmannen i Aust-Agder.

Klagen gis ikke oppsettende virkning, og det fastsatte gebyr må derfor betales selv om klagen er under behandling.

8 Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten. (jf. offentligloven).

9 Regelverk

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) blant annet § 7 første ledd/andre ledd
- Lov 19. juni 1970 om kontroll med produkter og forbrukertjenester blant annet § 3 om plikt til aktsomhet og § 3a om substitusjonsplikt (produktkontrollloven)
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift 1. juni 2004 nr. 930 om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) kapittel 11 om farlig avfall
- Forskrift 6. desember 1996 nr. 1127 om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)

Informasjon om regelverk finner du på www.miljodirektoratet.no og www.regelhjelp.no